

J. MARINELLI

DE RE COSMONAUTICA

PALAESTRA LATINA

trimestres Latinitatis commentarii

N. 199 - m. Septembri - a. MCMLXVII

San Antonio M.ª Claret, 37

CAESARAUGUSTAE

In Vergilium Latine Archetogum (1)

Ana quis esse pulet procerus contraria summis?

Miscet priscae novis Terra Polusque simul!

Sedulus e densis regis monumenta sepulchra

Etiam luctibus, veterum tu speculator amans;

Quaetheris sputis inventa novissima Caeli

Letificis plebris astra ac ipse cano!

Neapoli - IV - Kal. nov.

MCM LXVII

I. Marmell.

(1) At amicam archetol. Vergilium luctibus, cui opusculum
sum "De archetol. (altera pars) mittendum
curavi -

DE RE COSMONAUTICA

(pars altera, quae priorem, in n. 196 editam, sequitur)

XXIV. — Quarto idus aug. a. MCMLXVI — Machina, seu specillum (italice: «sonda»), cui nomen «Lunar orbiter», a Foederatis Americae Civitatibus per aetherea spatia, ut aliquot circum lunam orbes compleat, summo studio consilioque adhibito, propellitur. Eadem machina, instrumentis variis una cum capsula, imaginibus luce imprimendis, instructa, octavo exacto die, cum ad lunae superficiem magis ac magis appropinquaverit, summi lunaris soli imagines, passim impressas, in terram missura aestimatur, quae cujusque regionis descriptiones demonstrent ad quoddam aethereum vehiculum appellendum aptissimae. — Undevicesimo enim exacto die, ex quo in spatia projecta machinula est, omnia eidem commissa prorsus perfecta esse videntur, praesertim cum quaedam ipsius lunae partes sint plane repraesentatae, quae adhuc ignotae omnino erant.

XXV. — Pridie idus septemb. a. MCMLXVI — Americani cives, Charles Conrad et Richard Gordon, intus in capsula, quam «Gemini XI» dicunt, inclusi, in sublime proiciuntur spatium, ut se in missile «Agena», duas ante horas praemissum, collineent, quin etiam eidem «Gemini» capsae inhaereant: id prius agendum quam perficiatur orbis primus. Iisdem in animo est alterum, e capsula egressum, totam horam dimidiamque spatari; alterum, deinceps, ex fenestella prominentem, machinulam quandam tractare, quae stellarum imagines lucis ope imprimat. Praeterea, ambo se rursus in capsam reversos, elatius perrecturos usque ad millesimum trecentesium septuagesimum km. — Postremo, tertia peracta die, Oceani aequora versus capsam, ex missili «Agena» sejunctam, ~~redituros~~, per adapertilem umbellam leviter labentes. Omnia equidem ipsa ratione ipsoque loco ac tempore, quibus erant sapienti consilio excogitata, perfecta conspici potuerunt, decimoseptimo kal. octob., deminuto tantum spatialis morae tempore.

XXVI. — Tertio idus nov. MCMLXVI, spatialis cella, «Gemini XII» appellata, cives americanos transportans, est in altum, trans aethereas regiones, propulsa; id praecipue persequendum propositum: ut in missile, «Agena» appellatum, aliquantum antea e terrestri statione propulsum, collineet, cum ipso etiam se jungat; quod enim eundem felicem obtinet exitum, ac priora jam nacta experimenta fuerunt. Cosmonauta Aldrin, e capsula fenestella ipso suo prominente trunco, variarum cosmi rerum imagines, luce impressas exprimit, vel ipsam

solis imaginem in quadam spatii regione, quasi ex industria eadem hora deficientis. Post duas fere horas, dum «Gemini» adhuc missili «Agena» arcte adhaeret, idem cosmonauta, per funiculum chalybe teretem, e cella iterum egressus, inania peragrat plus quinque horas, summa facta. Quatuor peractis diebus, quorum pars in variis machinalis artis negotiolis conficiendis est consumpta, cella «Gemini XII» una cum cosmonautis, e missili «Agena» demum sejuncta, per adaperilem umbellam Oceani aequora tangit.

XXVII. — Decimo kal. jan. MCMLXVII — Machinulam, seu specillum (vulgo, italice «sonda») russici rei cosmonauticae periti, post inrita superiora experimenta semel iterumque effecta, in aethera tandem propulerunt, quae ad superficiem lunarem leniter appulit: capsula eidem innexa, aliquot post horas quam lunare solum tetigit, complures imagines, ope lucis impressas, in terram misit; ex quibus colligi potest summum lunae solum esse plerumque pervium, etsi passim rimosum atque hiatibus frequens, vulcania eruptione effossis.

XXVIII. — Quinto decimo kal. maj. MCMLXVII — Machina aëria tripedalis, «Surveyor III» dicta, ab americanis, rei cosmonauticae peritissimis, propellitur, quae subtilius experiatur quid et quale sit lunare solum. Cum autem, antequam in aethram ferretur, eadem machina tria milia librarum ponderis superasset, mox, ubi primum ad lunae superficiem appulerit, tertia saltem parte, ob minorem gravitatis ac ponderum vim, ipsa ponderis profecto minuetur. — Ut hujus, proximi Terrae, satellitis majore tandem studio excavatio, quam dicunt, perficiatur, extremo cuidam machinae brachio, quod protrahi aut contrahi valeat, cava quaedam palmula adaptata geritur, ad humum effodiendam, volvendam, eandemque, si forte dura inveniatur, frangendam. Quoniam, vero, jampridem, per superiores speculatrices machinas, cognosci potuit lunae solum ejusmodi conditione constare, qua capsus vel maximus ad lunares oras appellere possit, reliquum demum est ut rectius perspiciatur utrum arenosa an pumicea, vel potius lapidea constare videatur humus. — Altera peracta die, post septuaginta fere volatus horas, omnia, quaecumque eidem machinae mandata fuerant, optime cesserunt. Effossae deinceps sub lunari superficie partes, quas praedicta machinae palmula adunca reppererit atque collegerit, perspicuae eruditorum menti quam primum subiguntur: quorum iudicium eo pluris aestimabitur, quod extremum machinae brachium cujusdam vulcanii crateris, cujus in clivo se leniter eadem machina posuerit, materiem interiori extraxerit. Colligi demum potest et ex imaginibus, lucis ope impressis, et ex reperta ac perspecta materie, lunae solum satis solidum videri, ut capsus, vel admodum ponderosus, ad ejus oras appellere et ubique ejusdem soli se deponere possit.

XXIX. — Decimo kal. maj. MCMLXVII — Quidam capsus, «So-

yuz I», seu «Unio» dictus, nova forma confectus, complura milia librarum pondo (vulgo, italice = tonnellate), a russo cosmonauta, cui nomen Vladimir Komarov, gubernatus, est in aetherea spatia propulsus. Idem Komarov, aëronavium classis praefectus, jam alias, cui-dam minoris ponderis capso, «Voskhod I», seu «Aurora» dicto, cum duobus aliis sociis impositus, iter per aetheris inania fuit superiore tempore aggressus, mense scilicet octobri, a. MCMLXIV (v. quae sub eodem mense annoque superius diximus). Eundem autem capsum alter, mox forsitan et tertius, ex peritissimorum rei cosmonauticae virum consilio deinceps secuturus erat, cum primo, circum terram adhuc volante, congressurus; sed repente, ex jussu —ut verisimile videtur— e terra captato, aut —rectius— propter quandam ejusdem capsi partem gravi menda affectam, ipse cosmonauta, a volatu desistens, descendere coepit; verum, res, heu, male cessit, quia, cum jam nec aëronavem gubernare nec adapertili umbella uti posset ob implicatos ejusdem funiculos, acerbo fato, praeceps ex alto in terras dejectus, perfractis membris, obivit.

XXX. — Pridie idus jul. a. MCMLXVII, hora post meridiem fere altera, ex ingenti apparatu apud quandam Foederatae Americae Civitatum regionem vulgo «Cape Kennedy» dictam, constituto ad machinas speculatorias vel, interdum, ad ipsos animantes, et homines et bestias, in aetherea spatia propellendos, quoddam machinamentum, seu specillum (vulgo, italice «sonda»), cui nomen «Surveyor IV», est feliciter propulsum. Idem, tripedali forma, in quadam praevisa lunae plaga leviter se positurum viri cosmonauticae rei peritissimi adfirmant, quae «Sinus Medii» appellari solet quaeque septingentos km. ab altera distat, «Procellarum Oceanus» dicta, ubi se leviter antea (XIII kal. maj. superioris anni) «Surveyor III» se posuit. Est autem metallica palmula, seu brachio prehensanti, instructum; instrumentum, insuper, magnetica vi praeditum, et «telethecam» gestat, nempe capsulam imagines variorum lunae locorum luce impressas in terram transmissuram.

Lunarem superficiem «Surveyor», ex communi eruditorum aestimatione, sextodecimo kal. aug., ad quartam post mediam noctem horam ac semissem (ital. temp.) attigerit.

Exacta, heu, tamen, et hora et ipsa die, qua machina «Surveyor IV» ad lunare solum, ex praefata peritorum aestimatione, appulsura erat, cum jam nullum indicium sonorum per aethereas undas esset prorsus exceptum, eandem, lunae ocius praevisto appropinquantem, in corpuscula per diruptionem discissam, aut contra asperiores lunae oram per ictum violentum diffisam esse, colligi facile potest.

IN COSMONAUTAM RUSSICUM

(fato correptum acerbo)

*Qui modo, ceu fultus pennis, impune volabat,
In terras, captus morte, redivit iners;
En, viridantis adhuc pergrato flore juventae,
Machina, non animans, dempsit, iniqua, virum!
Ipsa tamen per se scelus an videatur inire?
Non homo fecit eam, mentis et artis ope?
Quin etiam super ut nubes, ut et astra mearet,
Quidque sui melius navita sponte dedit.
At melior pars non animae tribuatur oportet?
Viva, subacta, manet...; machina, victa, jacet!
Nata per humanum studium, velut arbitra fati
Machina facta siet vel quod in orbe rotet?
Ex anima, vero, ceu nullo semine rerum,
Nata Dei nutu, vita superstes erit!*

JANUARIUS MARINELLI Professor.

Via Salvator Rosa, 241.

NEAPOLI in Italia.